

ся не запрѣлъ чловѣкъ. Кога ся изнамѣрили много нѣчта, съ кои-то по-лесно да ся посрѣщать или подряждать потрѣбы-ты, тогава хора-та на една дружинѧ, на една кѣщѧ, не могли вече да сподвїнѣть да сврьшатъ всичко, что имъ трѣбувало, или не умѣли да го врѣшатъ добрѣ и лесно. Чловѣкъ по малко врѣмя видѣлъ, че съсѣдъ-тъ му нѣкои си работы прави по-добрѣ и по-лесно отъ него, а пакъ нѣкои си работы той самъ прави по-добрѣ и по-лесно отъ съсѣда си, а при това, че у него има нѣкои си нѣчта, кои-то нѣма у съсѣда му. Хора-та най-напоконъ достингнѣли да си заиматъ единъ другому или да си размѣняватъ това, что-то ималиу себе по-вече и така зели да ся сдружяватъ въ труда, или все едно да си дѣлятъ работѣ-тѫ, та единъ да гляда и да работи само една работѣ, другъ друга, а послѣ да си размѣняватъ что-то имъ остане отъ изработено-то повече откакъ си посрѣщнатъ всякой свої-тѫ потрѣбѣ.

А това друженіе въ труда и дѣленіе на труда съ врѣмѧ зело прѣднинѧ до толкова, что-то днесъ може ся каза, че хыляды хора работятъ за единого и единъ за хыляды. О прѣвъ пѣть, като чюете това, може да ви ся види чюдно; нѣ то си е тѣй.

Да не мыслите, че като казвамъ, какъ за единого работятъ хыляды душъ, азъ искамъ да кажѫ за нѣкой богатъ или господаръ, кой-то съ пары или съ силѣ кара хора-та да му работятъ и робуватъ. Не азъ не мыслихъ такъво нѣчто; азъ искамъ да кажѫ, че и за най-сиромаха, дори и за просека работятъ толкова си душъ хора. За да ся проумѣемъ по-добрѣ нека земемъ за примѣръ единъ чловѣкъ, кой-то работи съ надницѧ (гюнлюкъ) и нѣма си ничто освѣнъ что-то изработи за денъ или за седмицѧ. Такъвъ ра-